

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0398/2011

24.11.2011

*****I**

RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1931/2006, et lisada määruses sätestatud piirialasse Kaliningradi oblast ja teatavad Poola haldusüksused (KOM(2011)0461 – C7-0213/2011 – 2011/0199(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Kyriacos Triantaphyllides

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

lehekülg

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	6
VÄLISKOMISJONI ARVAMUS.....	8
MENETLUS.....	11

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1931/2006, et lisada määruses sätestatud piirialasse Kaliningradi oblast ja teatavad Poola haldusüksused (KOM(2011)0461 – C7-0213/2011 – 2011/0199(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2011)0461),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 77 lõike 2 punkti b, mille alusel komisjon esitas Euroopa Parlamendile ettepaneku (C7-0213/2011),
 - võttes arvesse teist aruannet määrusega (EÜ) nr 1931/2006 kehtestatud välispiiril toimuva kohaliku piiriliikluse korra rakendamise ja toimimise kohta (KOM(2011)0047),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit ning väliskomisjoni arvamust (A7-0398/2011),
1. võtab vastu esimese lugemise seisukoha, võttes üle komisjoni ettepaneku;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatses seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

SELETUSKIRI

I. Üldine taust: Kohalik piiriliiklus

Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid 20. detsembril 2006 vastu määruse (EÜ) nr 1931/2006, millega kehtestatakse maismaal liikmesriikide välispiiril toimuva kohaliku piiriliikluse eeskirjad (edaspidi „määrus“), millega võimaldatakse liikmesriikidel teha piirialal elavatele inimestele erand Schengeni piirieskirjades sätestatud üldisest piirikontrollide korrast, sh viisanõudest, vajadusest tõestada piisavate elatusvahendite olemasolu ning vajadusest tõestada viibimise eesmärki. Nimetatud määruse eesmärk on vältida tõkete seadmist kaubandusele, sotsiaalsele ja kultuurilisele läbikäimisele ning piirkondlikule koostööle naaberriikidega.

Selleks et piirialal elavad isikud saaksid taotleda kohaliku piiriliikluse luba ja kasutada nimetatud erandeid üldisest piirikontrollide korrast, peavad nad (a) omama kehtivat reisidokumenti; (b) olema elanud piirialas vähemalt 1 aasta jooksul; (c) tõestama oma staatust piiriala elanikuna ning esitama sagedase piiriületuse põhjused; (d) neile ei ole SISis kehtestatud sissesõidukeeldu ning (e) tegemist ei tohi olla isikutega, kes ohustaks mis tahes liikmesriigi avalikku korda, sisejulgeolekut, rahvatervist või rahvusvahelisi suhteid. Kui need tingimused on täidetud, saavad need isikud kasutada kohaliku piiriliikluse korda, mille alusel on neil võimalik viibida asjaomase naaberriigi territooriumil katkematult mitte rohkem kui 90 päeva jooksul.

Kohaliku piiriliikluse korra rakendamiseks on liikmesriikidel lubatud sõlmida kahepoolseid lepinguid naaberriikidega, eesmärgiga pöörata tähelepanu asjaomaste naaberriikide erivajadustele, mis võivad varieeruda, tingituna erinevatest kohalikest, geograafilistest, sotsiaalsetest ja majanduslikest tingimustest. Praeguse seisuga kehtivad kahepoolsed lepingud Ungari, Slovakkia, Poola ja Ukraina vahel ning Rumeenia ja Moldaavia vahel, samas kui Leedu, Läti ja Valgevene ning Norra, Läti ja Venemaa vahel on lepingud allkirjastatud, kuid veel ratifitseerimata.

II. Piirialad: Kaliningradi juhtum

Venemaa Föderatsiooni Kaliningradi oblastist sai pärast ELi 2004. aasta laienemist enklaav Euroopa Liidus, pärast mida on tema sidemed naaberriikidega muutunud oluliselt piiratumaks. Viimastel aastatel on olnud mitmeid ELi algatusi, mis on hõlbustanud Kaliningradi oblasti elanike liikumist, näiteks transiiti hõlbustav dokument ja raudteetransiiti hõlbustav dokument, mis on lihtsustanud reisimist Kaliningradi ja Venemaa põhiterritooriumi vahel, või 2007. aasta ELi ja Venemaa vaheline lihtsustatud viisamenetluse leping, mis lihtsustab lühiajaliste viisade väljastamist kõigile Schengeni riikidesse reisivatele Venemaa kodanikele.

Võttes arvesse Kaliningradi geograafilist eriolukorda, on sellised algatused osutunud oblasti ja selle elanike marginaliseerumisprobleemi lahendamiseks siiski mittepiisavaks. Seetõttu on Poola ja Venemaa Föderatsioon nõudnud muudatuste tegemist kohaliku piiriliikluse määrusse, mis võtaksid arvesse Kaliningradi oblasti eriolukorda. Määrust tuleks muuta nii, et oleks võimalik lugeda kogu Kaliningradi oblast üheks terviklikuks piirialaks, kuna määruse alusel ulatub piiriala vaid kuni 30 km kaugusele piirist, erandkorras kuni 50 km kaugusele.

Sellise muudatusega saaks vältida umbes ühe miljoni elanikuga piirkonna kunstlikku killustatust kolmeks alaks (üks, kus kehtib kohaliku piiriliikluse leping Poolaga, teine, kus kehtib leping Leeduga, ning kolmas, kus ei kehti mingit lepingut, kuna see asub väljaspool piiriala) ning võimaldada kõigil elanikel kasutada kohaliku piiriliikluse lihtsustamisest tulenevaid hüvesid vastavalt määruses sätestatud tingimustele.

Võttes arvesse Kaliningradi oblasti eriolukorda, mis on ainus selline enklaav, mis on täielikult (v.a Läänemere rannikul) ümbritsetud Euroopa Liidust, on Euroopa Komisjon nõustunud muutma määrust tingimusel, et tegu ei ole pretsedendiga, vaid erilahendusega ainulaadsele olukorrale.

III. Kokkuvõte

Piirialad kujutavad endast väga olulist vahendit, mille Euroopa Liit on välja töötanud tagamaks, et riigipiiridest lahutatud aladel elavate inimeste vahele ei püstitataks kunstlikke ja meelevaldseid tõkkeid. Raportöör ergutab liikmesriike sõlmima kahepoolseid lepinguid kolmandate naaberriikidega, eesmärgiga edendada jätkusuutlikke kontakte inimeste vahel, kes elavad mõlemal pool Euroopa Liidu välispiiri.

Arvestades, et 2004. aasta laienemine lõi sellise kunstliku tõkke kauaaegsetele kultuurilistele, sotsiaalsetele ja majanduslikele sidemetele nimetatud regiooni elanike jaoks tervikuna, toetab raportöör taotlust muuta määrust komisjoni ettepanekus sõnastatud kujul. See muudatus annab Euroopa Parlamendile võimaluse taaskinnitada oma kindlat pühendumust liikumisvabaduse põhimõttele ja toetada jõuliselt ja järjekindlalt inimeste õigust vabalt ringi liikuda.

Võttes arvesse asjaomastele liikmesriikidele määruse artikliga 15 antud võimalust võtta meetmeid kohaliku piiriliikluse lubade omanike piiriületuse hõlbustamiseks, soovib raportöör tungivalt, et Poola võtaks konkreetseid meetmeid, nagu kohaliku piiriliikluse lubade omanikele spetsiaalsete piiripunktide või piiripunktides spetsiaalsete teede loomine, eesmärgiga tagada hõlpsam liikumine ning vältida tarbetuid viivitusi või muid rutiinseid tõkkeid, mis tegelikkuses seda liikumist takistaksid ja looksid uusi barjääre.

See omandab erilise tähtsuse, kui arvutada 2011. aasta viisastatistika põhjal välja inimeste hulk, kes nimetatud uuest staatusest kasu saaksid. Selgub, et aasta jooksul ületab Kaliningradi oblasti ja Poola vahelise piiri 72 532 inimest. Vastavalt piirkonnas läbi viidud küsitlustele tundub, et huvi kohaliku piiriliikluse lubade vastu tuleneb soovist külastada seda Poola osa turismi (kultuur, loodus, ostlemine) eesmärkidel ning samuti selleks, et külastada omaste haudu. 2011. aasta viisastatistika põhjal, mille alusel ületab Kaliningradi–Poola piiri 22 209 isikut turismiga, 1003 isikut külastusega, 5337 isikut kultuuriga ja 17 745 isikut muude asjaoludega seotud eesmärkidel, prognoositakse, et umbes 10% Kaliningradi elanikest taotleks suure tõenäosusega kohaliku piiriliikluse luba.

18.11.2011

VÄLISKOMISJONI ARVAMUS

kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1931/2006, et lisada määruses sätestatud piirialasse Kaliningradi oblast ja teatavad Poola haldusüksused
(KOM(2011)0461 – C7-0213/2011 – 2011/0199(COD))

Arvamuse koostaja: Krzysztof Lisek

LÜHISELGITUS

Isikute liikumist puudutavate erinevate vahendite rakendamisel väärib erilist tähelepanu Euroopa Liidu ja Venemaa vaheline koostöö. See on keeruline teema, eriti mis puutub kõnealuste vahendite rakendamisse Kaliningradi oblastis. Sellel erilise asukohaga ning täielikult ELi liikmesriikidest ümbritsetud enklaavil on suur tähtsus nii Läänemere koostöö poliitilise, majandusliku, keskkonnaalase ja kultuurilise mõõtme jaoks kui ka selles piirkonnas elavate inimeste heanaaberlike suhete jaoks. Üks lahendus sellele olukorrale on juba leitud – 2003. aastal võeti vastu nõukogu määrus nr 693/2003 ning see lõi aluse transiiti hõlbustava dokumendi (FTD) ja raudteetransiiti hõlbustava dokumendi (FRTD) kehtestamisele.

Konkreetselt vahendi otsimine ELi ja Venemaa heanaaberlike suhete võimaldamiseks andis komisjonile võimaluse teha ettepanek kohaliku piirilõikluse (LBT) eeskirjade muutmiseks, nagu on sätestatud määruses nr 1931/2006. Pidades silmas Poola varasemat soovitusi, pani komisjon ette LBT reguleerimisala suurendamise terve Kaliningradi oblasti territooriumi ning vastava Poola territooriumil asuva ala ulatuses. Selline lahendus oleks hea mitte ainult Schengeni ala turvalisuse seisukohast, vaid sellega tunnustatakse eeskätt ka suunda, mille liikmesriigid ja komisjon Euroopa naabruspoliitika raames koostööd tehes on võtnud. Seetõttu vajab kõnealune lahendus täielikku toetust, kuna see võimaldab vältida Kaliningradi oblasti kunstlikku jagamist aladeks, mis on või ei ole praeguse LBT määrusega hõlmatud (kuni 30 km – konkreetsel juhul kuni 50 km – üle piiri). Määruse nr 1931/2006 muudatusettepanek osutub väga tähtsaks ka Euroopa naabruspoliitika raames arendatud piiriülese koostöö seisukohast.

Isikute piiriülese liikumise tingimuste parandamine väärib ELi institutsioonide toetust. See

täiendab, kuid ei asenda kunagi viisaga liikumist – seetõttu tuleb arvestada nii käimasolevate uute viisarežiimi lihtsustamise lepingu läbirääkimistega kui ka ettevalmistustega, mida tehakse ELi ja Venemaa vahelise viisadialoogi alustamiseks. Määruse nr 1931/2006 muutmine aitaks kaasa ELi ja Venemaa vaheliste heanaaberlike suhete edendamisele ning parlamendi arvates tuleks seda võimalust kasutada.

Väliskomisjon palub vastutaval kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonil teha Euroopa Parlamendile ettepanek võtta vastu esimese lugemise seisukoht, võttes üle komisjoni ettepaneku.

MENETLUS

Pealkiri	Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1931/2006, et lisada määrukses sätestatud piirialasse Kaliningradi oblast ja teatavad Poola haldusüksused
Viited	KOM(2011)0461 – C7-0213/2011 – 2011/0199(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 13.9.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFET 13.9.2011
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Krzysztof Lisek 5.10.2011
Vastuvõtmise kuupäev	17.11.2011
Lõpphääletuse tulemus	+ : 53 - : 2 0 : 2
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gabriele Albertini, Pino Arlacchi, Bastiaan Belder, Elmar Brok, Arnaud Danjean, Mário David, Michael Gahler, Ana Gomes, Takis Hadjigeorgiou, Anna Ibrisagic, Othmar Karas, Ioannis Kasoulides, Nicole Kiil-Nielsen, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Eduard Kukan, Alexander Graf Lambsdorff, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Kyriakos Mavronikolas, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, Werner Schulz, Marek Siwiec, Hannes Swoboda, Kristian Vigenin
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Charalampos Angourakis, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Göran Färm, Hélène Flautre, Roberto Gualtieri, Doris Pack, Helmut Scholz, György Schöpflin, Alf Svensson, Traian Ungureanu, Ivo Vajgl
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Marije Cornelissen, Rui Tavares, Ramon Tremosa i Balcells

MENETLUS

Pealkiri	Määruse (EÜ) nr 1931/2006 muutmine, et lisada määruses sätestatud piirialasse Kaliningradi oblast ja teatavad Poola haldusüksused
Viited	KOM(2011)0461 – C7-0213/2011 – 2011/0199(COD)
EP-le esitamise kuupäev	27.7.2011
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	LIBE 13.9.2011
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AFET 13.9.2011
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Kyriacos Triantaphyllides 3.10.2011
Arutamine parlamendikomisjonis	19.9.2011 3.10.2011 7.11.2011 23.11.2011
Vastuvõtmise kuupäev	23.11.2011
Lõpphääletuse tulemus	+: 44 –: 0 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Jan Philipp Albrecht, Roberta Angelilli, Vilija Blinkevičiūtė, Simon Busuttill, Philip Claeys, Carlos Coelho, Tanja Fajon, Kinga Gál, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Lívia Járóka, Timothy Kirkhope, Monica Luisa Macovei, Véronique Mathieu, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Valdemar Tomaševski, Kyriacos Triantaphyllides, Wim van de Camp, Axel Voss, Manfred Weber, Tatjana Ždanoka
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Elena Oana Antonescu, Michael Cashman, Anna Maria Corazza Bildt, Cornelis de Jong, Leonidas Donskis, Evelyne Gebhardt, Marian-Jean Marinescu, Joanna Senyszyn, Cecilia Wikström, Glenis Willmott
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Sergio Gaetano Cofferati, Ismail Ertug, Esther Herranz García, Kent Johansson, Marit Paulsen, Ivo Vajgl, Andrea Zanoni
Esitamise kuupäev	24.11.2011